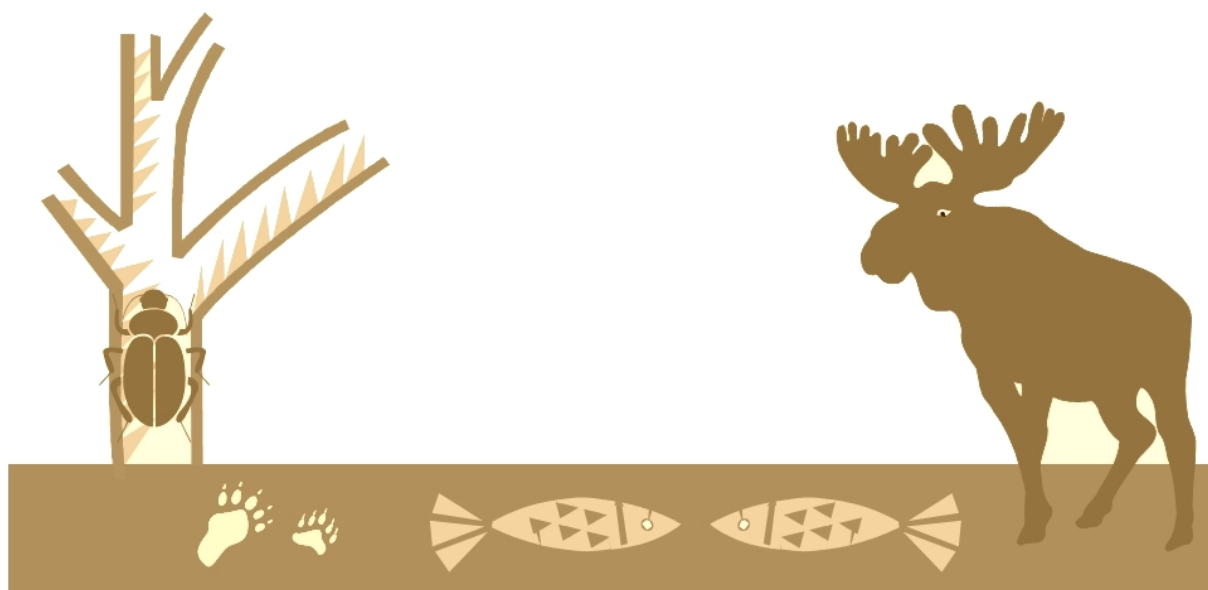

Revirkartering av häckfåglar på strandäng/jordbruksmark. Inventering 2013

Adriaan "Adjan" de Jong

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö

Rapport 49

Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Wildlife, Fish, and Environmental Studies

Umeå 2014

Denna serie rapporter utges av Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö vid Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå med början 2011.

This series of Reports is published by the Department of Wildlife, Fish, and Environmental Studies, Swedish University of Agricultural Sciences, Umeå, starting in 2011.

E-post till ansvarig författare adriaan.de.jong@slu.se
E-mail to responsible author

Nyckelord Häckfåglar, Strandäng, Kompensationsprogram,
Key words Restaurering, Revirkartering

Ansvarig utgivare Hans Lundqvist
Legally responsible

Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö
Sveriges lantbruksuniversitet
901 83 Umeå

Adress *Department of Wildlife, Fish, and Environmental*
Address *Studies*
 Swedish University of Agricultural Sciences
 SE-901 83 Umeå
 Sweden

Stiftelsen Naturvård vid Nedre Umeälven
Länsstyrelsen Västerbotten
att. Björn Jonsson
Storgatan 71 B
901 86 Umeå

Er referens: Kontrakt 2013-02-27

Rapport inventering 2013 ”Revirkartering av häckfåglar på strandäng/jordbruksmark”

Härmed redovisas resultaten från årets revirkartering av häckande fåglar på strandängar/jordbruksmark inom områdena ”Storavan” och ”Stöcke strandängar” (bilaga 1 och 2 för kartor). Inventeringen genomfördes enligt kravspecifikationen (Prisjämförelse 2013-01-30). Tillträde till marker under tillträdesförbud hade erhållits genom beslut av Länsstyrelsen Västerbotten (ärendebeteckningarna 521-1801-2013, 521-1802-2013 och 521-1804-2013).

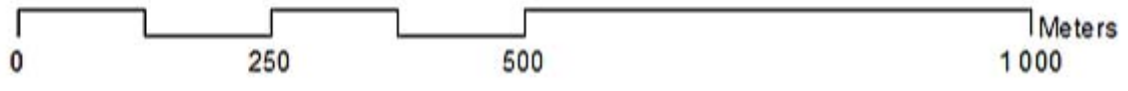
Resultaten sammanfattas och kommenteras i bilaga 3. Kopior av framtagna artkartor samt en datafil (EXCEL format) med alla grunddata har tillställts Stiftelsen Naturvård vid nedre Umeälven och Länsstyrelsen Västerbotten på elektronisk väg.

Med vänliga hälsningar,

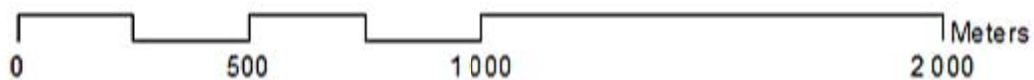
Umeå, 2013-10-29

Adriaan de Jong
Inst. för Vilt, fisk och miljö
SLU, Umeå

Inventeringsområde Storavan (73 ha)

Inventeringsområde Skärberget - Stöcke strandängar (155 ha)

Inledande kommentarer

Inventeringarna skedde i två steg vid varje besökstillfälle (tabell 1); först en räkning av alla fågelindivider¹ med tubkikare/kikare från en observationspunkt och sedan en revirkartering i samband med att hela området genomströvades (enligt bilaga 1 till ”Prisjämförelse 2013-01-30”). För Stöcke strandängar gjordes ibland revirkarteringen av den sydligaste delen före räkningen av fåglarna i dammarna.

De inledande ”spaningar” skedde för Storavan från observationsplattformen väster om sjön och för Stöcke strandängar dels från den södra dammens nordöstra hörn (intill järnvägsundergången) dels från plattformen öster om den norra dammen. Vid dessa spaningar räknades alla fåglar som befann sig inom staketen som omgärdar våtmarkerna men fåglar som bara flög över ignorerades.

Under revirkarteringen noterades observationer av alla arter enligt kravspecifikationen² på fältkartor utom för rovfåglar, måsfåglar/tärnor och kråkfåglar. Dessa arter noterades dock på artlistor och tecken på förekomst av deras bon antecknades. Denna begränsning gjordes för att inte fältkartorna skulle bli överfulla. Dessa arter rör sig ofta mycket medan deras boplatser är relativt lätta att hitta. Mycket få av dem häckade verkligen inom de aktuella områdena.

På grund av storleken och formen av området Stöcke strandängar användes flera fältkartor för varje besök och även artkartorna består av flera delkartor.

Efter fältarbetet överfördes informationen på fältkartorna till artkartor som sedan tolkades till ”revir” enligt standardrutiner. Även arter som inventerades genom par/individräkning inkluderades i revirkarteringen men här skall naturligtvis begreppet revir tolkas som ”revir”.

Resultaten från spaningarna lades in i en EXCEL fil och informationen från alla fyra besök tolkades sedan till antal par (”försiktighetsprincipen” användes). För kustlokaler i Norrlands inland är detta inte alldeles lätt då perioderna för vår- och sommarflyttningen överlappar och lokalerna används av rastande fåglar under hela säsongen. Den föreskrivna inventeringsperioden (10 maj – 25 juni) är också lite snävt tilltagen då

¹ av de aktuella arterna, se Prisjämförelse 2013-01-29

² Tyvärr missade jag att med sädesärulan i inventeringen. Enstaka sädesärulor kan ha häckat inom området men faktum att jag missade arten antyder att jag inte är övertygad om att arten är särskilt relevant för ändamålet med studien. Jag får bättra mig nästa år.

senare andkullar mycket väl kan dyka upp först efter 25 juni. Jag bedömer dock de redovisade resultaten är av tillfredsställande kvalitet.

Före inventeringen fördes en dialog kring hur själva Rengrundet skulle hanteras. Vi kom överens om att ön skulle spanas av från minst ett håll och att boräkning inte var nödvändig. Nu visade sig att inga måsfåglar eller tärnor häckade på ön i år. Dessutom kunde ön nås ”torrstövlad” vid två av inventeringstillfällena (1 och 12 juni). Att få bra täckning av Rengrundet var således inget problem i år. Situationen något av de kommande åren kan dock kräva andra lösningar.

Tabell 1. Besöksschema 2013.

Storavan		
Datum	”Pölräkning”	Revirkartering
2013-05-15	5:05 – 5:35	5:45 – 8:30
2013-05-28	4:40 – 5:25	5:30 – 8:15
2013-06-09	4:45 – 5:20	5:35 – 8:50
2013-06-23	4:40 – 5:05	5:10 – 8:20
Stöcke strandängar		
Datum	”Pölräkning”	Revirkartering
2013-05-16	5:20 – 6:30	7:00 – 12:20
2013-06-01	5:30 – 6:45	4:45 – 5:25 + 7:05 – 12:45
2013-06-12	5:25 – 7:05	4:35 – 5:10 + 7:15 – 12:45
2013-06-24	4:50 – 6:00	6:15 – 12:05

Resultat

Resultaten för Storavan sammanfattas i tabell 2 och 3 nedan. Av de övriga inventeringsarterna häckade endast tornfalk med ett par inom området (i en holk). Grunddata från individ/par-räkningen finns i levererad EXCEL-fil och från revirkarteringen i artkartorna (PDF-fil).

Tabell 2. Antalet häckande par inom själva våtmarken Storavan 2013 baserade på observationer av antal individer/par vid fyra besök.

Art	Häckande par (minimum)
Sångsvan	1
Gräsand	2
Skedand	2
Bläsand	0
Kricka	1
Vigg	0
Knipa	0
Storskrake	0
Trana	1
Tofsvipa	5
Grönbena	2
Rödbena	2
Svartsnäppa	0
Gluttsnäppa	1
Storspov	3
Enkelbeckasin	3
Brushane	0
Dvärgmås	0
Silvertärna	1
Sävsångare	2

Tabell 3. Resultat från revirkarteringen av området Storavan 2013.

Art	Revir
Sångsvan	1
Grågås	0
Bläsgås	0
Kanadagås	0
Gräsand	2 ⁺
Skedand	2 ⁺
Kricka	1 ⁺
Vigg	2 ⁺
Storskrake	1
Trana	1
Ljungpipare	0
Tofsvipa	15 ⁺
Grönbena	3
Rödbena	3 ⁺
Svartsnäppa	0
Gluttsnäppa	1
Storspov	8
Småspov	0
Enkelbeckasin	3
Brushane	0?
Silvertärna	2
Jorduggla	1
Sånglärka	8 - 10
Ängspiplärka	1
Gulärta	0?
Buskskvätta	3
Stenskvätta	1
Stare	0
Ortolansparv	0
Sävsångare	2

0? = arten observerades men häckade troligen inte inom området

plustecken anger att det verkliga antalet förmodligen var större än det angivna

Resultaten för Stöcke strandängar sammanfattas i tabell 4 och 5 nedan. Av de övriga inventeringsarterna häckade en tornfalk med ett par inom området (i en holk) medan ett kråkpar hade ett bo skogspartiet som lämnats mitt i området. Inga måsfåglar eller tärnor häckade på Rengrundet i år. Grunddata från individ/par-räkningen finns i levererad EXCEL-fil och från revirkarteringen i artkartorna (PDF-fil).

Tabell 4. Antalet häckande par inom södra och norra dammen ("pölarne") vid Skärberget inom området Stöcke strandängar 2013 baserade på observationer av antal individer/par vid fyra besök.

Art	Häckande par (minimum)
Sångsvan	0
Grågås	0
Kanadagås	0
Vitkindad gås	0
Gräsand	4
Skedand	2
Stjärtand	1
Bläsand	0
Kricka	3
Årta	1
Vigg	1
Knipa	2
Trana	0
Tofsvipa	7
Grönbena	2
Rödbena	2
Svartsnäppa	0
Gluttsnäppa	1
Storspov	1
Enkelbeckasin	3
Brushane	0
Dvärgmås	0
Silltrut	0
Silvertärna	0
Jorduggla	0
Sånglärka	1
Ängspiplärka	2
Gulärta	3
Stenskvätta	0

Tabell 5. Resultat från revirkarteringen av området Stöcke strandängarna 2013.

Art	Revir
Sångsvan	0
Grågås	0
Kanadagås	0
Vitkindad gås	0
Gräsand	6 - 7 ⁺
Skedand	4 ⁺
Stårtand	1?
Bläsand	0?
Kricka	3 - 4 ⁺
Årta	1?
Vigg	2+6? (6 troliga men inte säkra par i norra dammen)
Knipa	4
Småskrake	1?
Storskrake	0 (1 just utanför)
Trana	0
Strandskata	0
Ljungpipare	0
Tofsvipa	26 ⁺
Skogssnäppa	0?
Grönbena	3 ⁺
Drillsnäppa	1?
Rödbena	11 - 12
Svartsnäppa	0
Gluttsnäppa	1
Storspov	12 - 13 ⁺
Småspov	0?
Enkelbeckasin	3
Brushane	0?
Dvärgmåås	0
Silvertärna	0
Jorduggla	1
Sånglärka	14
Ängspiplärka	3 - 4
Gulärta	7
Buskskvätta	3
Stenskvätta	1 ⁺

1? = arten häckade troligen inom området men kriterierna för "säker" häckning är inte riktigt uppfyllda

0? = arten observerades men häckade troligen inte inom området
 plustecken anger att det verkliga antalet förmodligen var större än det angivna